

[Ømann.]

natur. Der bygges institutioner begge steder, der bygges skoler begge steder, der bygges hjem begge steder, der bygges kollegier begge steder. De skal altså have lov til at fungere hver for sig, til trods for at de sikkert udmærket ville kunne løse deres opgaver i samarbejde og fællesskab.

Men stort set resten af byggeriet vil man skubbe fra sig; det vil man have at staten skal frigøres for. Det skal overlades til private byggekonsulentfirmaer, som efter udtalelser at dømme endnu ikke findes, i hvert fald ikke i ønskeligt omfang. Det samordnende i det hele indskrænkes til en afdeling i boligministeriet, der skal have en ret så livsfjern og akademisk virksomhed. Det skal give retningslinjer for byggeriet i det hele taget. Ja men det er der ikke noget revolutionerende i; det er jo et område, som boligministeriet hele tiden har haft, og et område, hvor mange byggefolk tit har haft lyst til at slå gevaldigt i bordet i fremskridtets og teknikkens navn. I øvrigt skal man give særlige normer og retningslinjer for statens byggeri, og så skal man yde en vis nødtørftig bistand i de indledende faser over for dem, som ønsker at få en sådan bistand.

Herudover er der skudt endnu en ny administrativ knop, et nyt bureaukrati. Man siger, at dette her alligevel skal samordnes, selv om man vil splitte det op, og så laver man et koordinationsudvalg — man nedsætter et udvalg. Det vil altså sige, at gennemførelsen af og kontrollen med byggeriet lægges væk fra boligministeriet, og gennem ændringerne i tilskudsreglerne skal det store område, som udgøres af tilskudsbyggeriet, også løses fra den centrale styring, har man indtrykket af. Ja, man ved ikke, hvad der skal ske, for der er ikke i dette materiale nogen besked om regeringens tanker på dette store og vigtige felt.

Hovedargumentet for denne løsning synes jeg er interessant. Hovedoverskriften er, at staten ikke magter sine opgaver, og derfor skal de lægges ud. Hovedargumentet er ifølge boligministerens redegørelse, at staten ikke er i stand til at skaffe sig kvalificeret personale. Man må nok spørge, hvad dette hovedsynspunkt kan betyde for statens og det offentliges virksomhed i det hele taget. Man må også nok spørge, hvad det er

for løsninger, der i det hele taget gives i byggesektoren, siden staten ikke er i stand til at skaffe sig kvalificeret teknikerpersonale.

Men nu vel, i stedet for at undersøge, hvordan staten kunne skaffe sig personale — det kunne den vel, hvis den ville — så opgiver man det, og man hopper om bord i løsninger, der garanteret er langt dyrere for det offentlige.

Sagen er jo den, at vi står over for en række ensartede byggeopgaver. Vi kender mangelen på plejehjem, mangelen på skoler, laboratorier, auditorier, tjenesteboliger; under kommunalreformen kender vi også det voksende behov for lokale kontorer til amter og kommuner, og centraladministrationen har stadig væk et stort behov for lokaler, den er jo spredt på en upraktisk måde ud over hele byen. Altså et kolossalt byggebehov, som man ved skal opfyldes.

Man ved også, at det bliver faktisk opfyldt efter meget ensartede retningslinjer inden for de forskellige kategorier af byggeri. Det er muligt at opstille faste normer og typer, og det er ligefrem ønskeligt at arbejde sig frem imod de bedste typer. Alligevel vil man altså splitte denne kommende byggeproces op og lade styrelserne, institutionerne, kommunerne optræde som hver for sig beskudne bygherrer, betale kostbare teknikerhonorarer for hver bygning, uanset at de alligevel bliver som snydt ud af næsen på hinanden, i stedet for omkostningsfrit at bruge samme tegning, programmering og tilrettelæggelse af byggegangen til de ensartede opgaver. Og dette fremlægges af en regering, der påstår, at den vil spare på de offentlige budgetter.

Tror denne liberale og erhvervsprægede regering virkelig ikke, at der er fordele at opnå ved at indkøbe f. eks. 10.000 vandklosetter i stedet for 7, og at det er billigere at entrere om 100 centralvarmeanlæg i stedet for ét? Det er dog en almindelig købmandserfaring, som jeg synes også burde trænge ind i det offentliges dispositioner.

Lad mig nævne en helt anden side af sagen, som dog burde have nogen interesse. Hvorfor benytter regeringen ikke denne oplagte lejlighed til at ophjælpe dansk byggeindustri? Der siges at være eksportmuligheder. Alle ved, at det afgørende for billigførelsen er, at virksomhederne kan